

Veiligheid als onderdeel van de transitie

Tanja de Jonge
Jop Fackeldey

*Commissie
Economie, Klimaat,
Energie & Milieu
(EKEM)*

Transitie in Drievoud

De Energietransitie, Modernisering Omgevingswet en herziening basisnet
Een hele opgave

Brand verwoest pand in Alblasserdam

**Transport gevaarlijke stoffen
voor energietransitie vraagt nu
om nieuw veiligheidsbeleid**

Transitie in Drievoud De Energietransitie

De energietransitie is urgent.

Doelstellingen Klimaat akkoord vereisen snelle overgang naar een duurzaam energiesysteem.

- **Als gevolg van de energietransitie verdwijnen risico's (van fossiele brandstoffen) maar..... Er komen nieuwe voor terug**
- **Grote vraag: Kennen we de veiligheidsrisico's van de energietransitie?**

Energietransitie, ruimtelijke ontwikkelingen, omgevingsvergunningen

Beslissen over veiligheid van de energietransitie

Als gemeenten zijn we bevoegd te beslissen over ruimtelijke ontwikkelingen en omgevingsvergunningen.

Als gevolg van de energietransitie verdwijnen risico's maar er komen andere soms onbekende voor terug. Denk hierbij bijvoorbeeld aan brand door de nieuwe krachtige batterijen.

Ervaringen in Dordrecht

Beslissen over veiligheid in het krachtenspel tussen (nieuw) transport als gevolg van de energietransitie en ruimtelijke ontwikkeling

We zijn als gemeenten niet altijd in positie om te beslissen over toenemende veiligheidsrisico's

Rijk, bedrijfsleven en gemeenten/provincies maken keuzes in de energietransitie die invloed hebben op (bestaande) veiligheidsniveaus in gemeenten langs transportroutes. (vrij verkeer van goederen, transportmiddelen, te volgen route, vestiging op- en overslag faciliteiten)

Betekenis hiervan en impact op Dordrecht

Een 'veilige' energietransitie: hoe ga je om met risico's?

Reflecties op de bestuurlijke opgave

Jop Fackeldey (voormalig gedeputeerde en lid BOVEN)

Zoals net uitgelegd verandert de wereld door energietransitie, nieuwe Omgevingswet, etc.

Het decentraal bevoegd gezag moet 'dus' iets vinden van nieuwe risico's. Technologische veranderingen betekenen iets voor de bestuurlijke beoordeling van die risico's.

Wetende dat...

- ...burgers risico-realisten zijn.
- ...er meer belangen zijn dan alleen veiligheid.
- ...onzekerheid een grote rol speelt.
- ...bestuurders ook 'maar' mensen zijn.

...heeft het bevoegd gezag hulp (en dus integraal advies) nodig om met bestuurlijke moed op basis van feiten een (proportioneel) besluit te nemen.

Gezien het voorgaande is het opstellen van een risicovergelijking en het in beeld brengen van kosten en baten van veiligheidsmaatregelen noodzakelijk.

Voor het opstellen van een (complexe) risicovergelijking en het in beeld brengen van kosten en baten van (nieuwe) veiligheidsmaatregelen heeft **BOVEN** een tool ontwikkeld: **het risicomengpaneel**

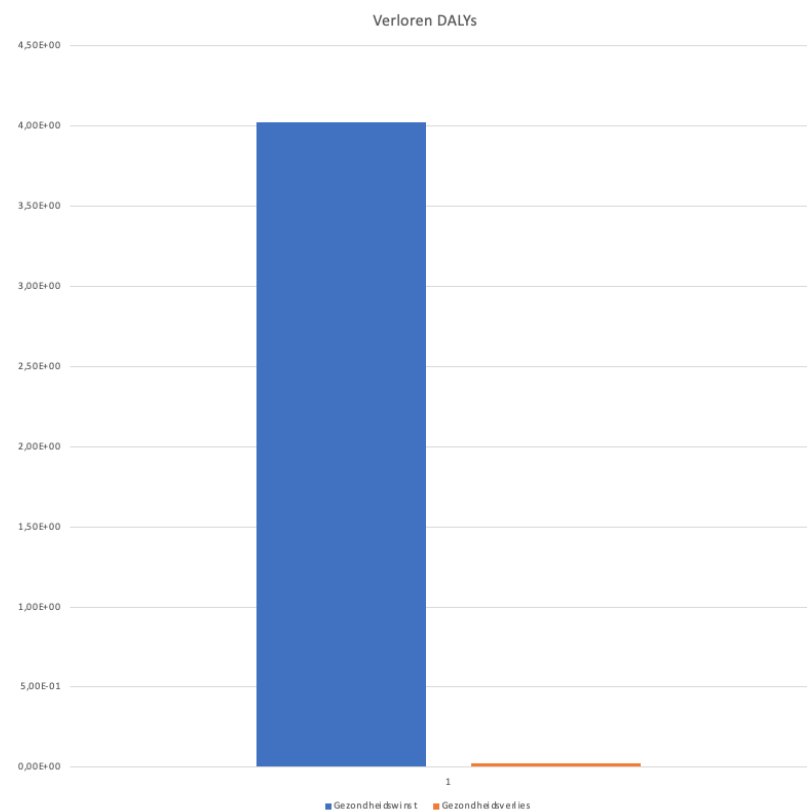
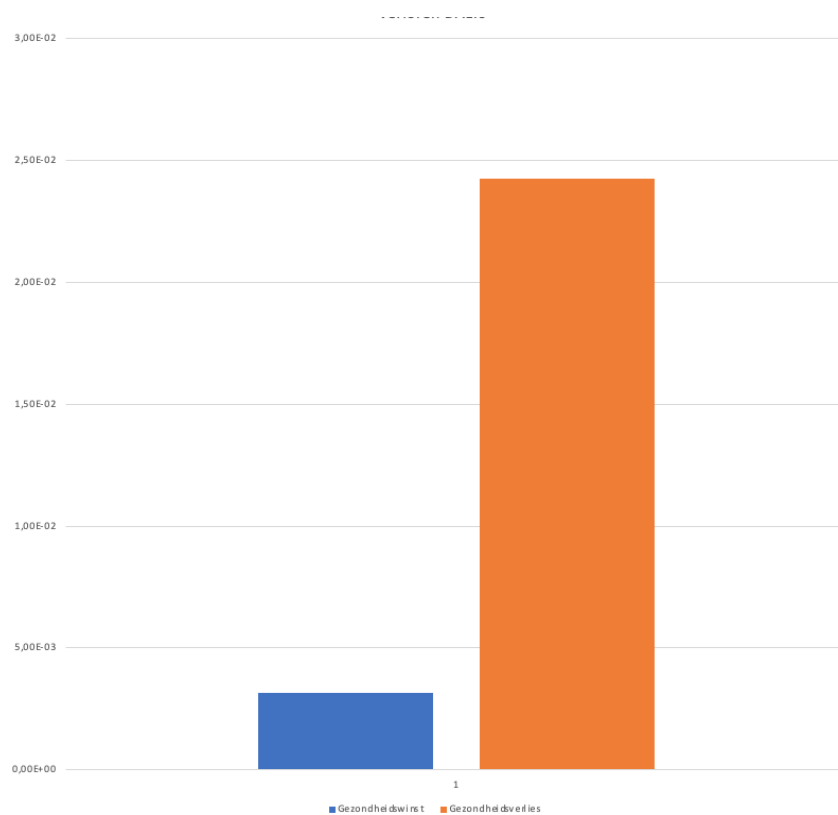
Het risicomengpaneel geeft voor **nieuwe** energietransitie-initiatieven **met een extern effect** inzicht in het verschil tussen nieuwe en oude risico's.

Bijvoorbeeld: voor het plaatsen van windmolens in Beuningen

MER-alternatieven van Windpark Beuningen.

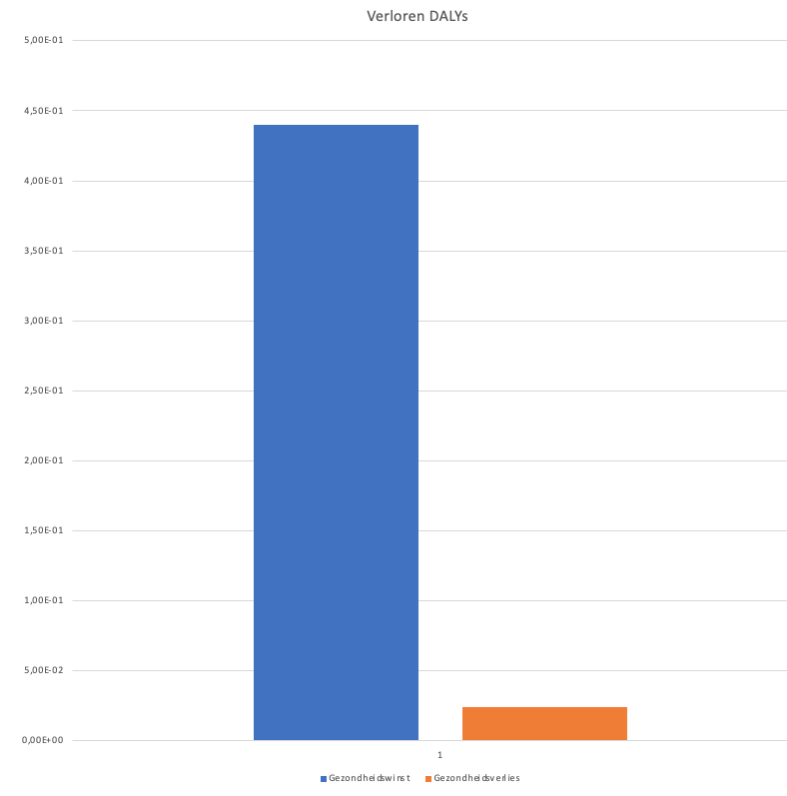

Het risicomengpaneel geeft dit **verschil** tussen nieuwe en oude risico's weer in **gewonnen / verloren levensjaren**

Ook zijn de effecten van nieuwe risico's te vergelijken met de effecten van de aanleg van een (nieuwe) rotonde:

Ja, de vraag is hoe je als bestuurder deze inzichten gebruikt en kunt communiceren. Maar het begint met kennis...

Harde feiten. De faalkans van een buurtbatterij is 10^{-7} dus iets simpel vertaald: zelfs al zou er een dode bij elke brand vallen dan is het overlijdensrisico 100-maal kleiner dan de overstromingsnorm.

Dilemma. Adviseurs komen met 'maar als het misgaat bent u verantwoordelijk'. Adviseurs weten ook hoe het nog veiliger te maken (maar dat kost wel iets).

Deze buurtbatterij in Utrecht 'had' ook in een kelderbox geplaatst kunnen worden maar vanwege veiligheid nu in het park

Als bestuurder heb je dus verschillende perspectieven.

Als het gaat om 'de veiligheid' van nieuwe technieken en technologieën is een besluit niet vanzelfsprekend, maar heb je elkaar nodig.

Hoe gaan we als samenleving om met nieuwe initiatieven die onvermijdelijk nieuwe (soorten) risico's met zich meebrengen?

Veel meer informatie vindt u op de website van BOVEN. En ‘wij’ komen ook graag langs als dat behulpzaam is.

Website BOVEN: www.werkgroep-boven.nl

Publicatie
De risico's van de energietransitie in perspectief

Publicatie
Bestuurlijke handreiking omgaan met risico's energietransitie

Publicatie
Opbrengst symposium burgerbetrokkenheid energietransitie

Publicatie
Waterstofhandreiking voor lokaal bestuur

Publicatie
Laat actiegroepen meedenken

Vragen en discussiepunten

Onbekende risico's

- Wat baart u de meeste zorgen over de benadering van risico's in relatie tot de onzekerheden in de energietransitie?

Besluiten met betrekking tot vergunningen

- Is er een wezenlijk verschil tussen het nemen van besluiten over veiligheidssituaties in de fossiele wereld en die in de, nieuwe soms onbekende, duurzame wereld?
- Helpt het door meer over veiligheidseffecten te praten of wordt het verantwoord lastiger?
- Wat heeft u als bestuurder, gelet op de onbekende risico's, nodig bij het nemen beslissingen?

Vragen en discussiepunten

Besluiten elders met gevolgen voor uw gemeente

- Ervaart u regie op de relatie energietransitie - transport van energiedragers - veiligheid?
- Wie zou die volgens u regie moeten nemen ?
- Wat hebben we als gemeenten nodig, kan de VNG hier een rol in spelen/nemen?